

Imm. 22

siunnersuut uunga Utoqqalinersiaqarneq pillugu Inatsisartut inatsisaata allanngortinneqarnera pillugu Inatsisartut inatsisaat

(Isumaginninnermut, Ilaqutariinnut, Suliffeqarnermut Nunamullu Namminermut Naalakkersuisoq)

Imm. 50

Isertitat annertussusaat malillugit utoqqalinermi soraarnerussutisiat Ilangarneqartarunnaarlutilluunniit atorunnaarsinneqartarunnaarsillugit, Naalakkersuisut utoqqalinersiaqarneq pillugu Inatsisartut inatsisaannut allannguutissatut siunnersuummik suliaqarnissamik peqquneqarnissaannik Inatsisartunut aalajangiiffigisassatut siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Mariane Paviasen, Inuit Ataqtigiit)

Naleqqamiit Oqaaseqaat:

Siullermeernera

Utoqqalinersiaqarneq pillugu Inatsisartut inatsisaata allanngortinneqarnera pillugu Inatsisartut inatsisaattut siunnersuut Isumaginninnermut, Ilaqutariinnut, Suliffeqarnermut Nunamullu Namminermut Naalakkersuisup saqqummiussaanut oqaluuserisassaq immikkoortoq 22-itut normulerneqarsimasumut taamatullu Isertitat annertussusaat malillugit utoqqalinermi soraarnerussutisiat ilangarneqartarunnaarlutilluunniit atorunnaarsinneqartarunnaarsillugit, Naalakkersuisut utoqqalinersiaqarneq pillugu Inatsisartut inatsisaannut allannguutissatut siunnersuummik suliaqarnissamik peqquneqarnissaannik Inatsisartunut aalajangiiffigisassatut siunnersuut. Inatsisartunut ilaasortaq Mariane Paviasen, Inuit Ataqtigiit saqqummiussaanut immikkoortoq 50-itut normulerneqarsimasumut taakkununga siunnersuutaasunut marluutillugit ataatsikkut oqaluuserisassanngortitsinnermut Naleqqamiit imatut oqaaseqaateqassaagut.

Siullermik Inatsisartut inatsisaata allannguutissaanik siunnersuuteqarlutik saqummiisuteqartut immikkoortoq 22-imut Naalakkersuisut sinnerlugit Isumaginninnermut, Ilaqutariinnut, Suliffeqarnermut Nunamullu Namminermut Naalakkersuisoq taamatullu immikkoortoq 50-imut saqqummiussaartoq siunnersuuteqartoq Marianne Paviassen, Inuit Ataqtigiit siunnersuutaannut pingaarutilinnut aammallu eqqartugaangaartsiartunut qutsavigerusuppagut.

Siunnersuutit marluusut ataatsimut oqaluuseerineqartussanngorlugit saqqummiunneqartut Naleqqamiit oqaaseqatteqarfiginnginnerini imatut oqaaseqaateqalaassaagut.

Utoqqarnut politikkeqarnissaq aammalu oqaasiinnaanngitsunik neriorsuutaannaanngitsunik naatsumik oqaatigalugu qineqqusaarutaannaanngitsunik utoqqaat politikkeqarfigineqalernissaat Naleqqamiit pingaartitarilluinnakkatta ilagaat.

Maannamut utoqqartatsinnut aaqqiinialluta iliuuseriniartaakkagut kanngunarsiinnartumik innarliisaarneri ilinniarfigalugit politikikkut aaqqiiniartariaqarput, ilami alloriarneq siulleg utoqqaat tigusartagaat pillugit aaqqeeriarnaq Naalakkersuisooqataanitta nalaani pisoq ukiumut 30. mio. kr. imik naleqartussaasoq tunniunneqarmat utoqqalinersiallit amerlasuut qaammammut 400 kr. angullugu tigusartagarisassaraluat pinngitsoorpoq ineqarnermut tapit aaqqeqqusagut ajuusaarnaaraluartumik tusaaneqarata aaqqinnaveersarneqarnikuuneri peqqutaalluni utoqqaat tigusartagassaat annertuseriartussat ajoraluartumik aarleqqutigisatsitit annikilleriarmata, nuannaarutigingaalararippit Naleqqammiit alloriarneq siulleg tiguniarneqalermat.

Taamatullu Marianne Paviassen Inuit Ataqatigiinneersoq uangalu Naleqqamiit siunnersuuteqarnerput aallaavigalugu aappaasup isertitaat apeqqutaatinnagu utoqqalinersiaqartalernissaq siunnersuutigisarput Inatsisartut upernaakkut ataatsimiinneranni Naalakkersuisut suliaqassasut peqqugatsigit suliarisinnarlugu ukiaq immikkoortoq 26-imi inatsisitassaa saqqummiunneqarmat aammarluta kisiartaalluta Naleqqamiit apeqqusersorparput allaat ataatsimiititaliamut nalilersoqqeqqaarneqarnissaa suliaqqsarput suliarineqanngitsoorsimammat qaqilikkagut upperineqaratik Naalakkersuisup kingunipiluutigisassai pillugit akinaveersaarluni aperisaraluarlutigu pimmat assut aarleqqutigisimasarput uppernarsineqarpoq utoqqaat arlallit ajusaarnaraluartumik pitsaanngitsunik eqqugaassasut inatsit iluamik qulaajaqqissaarlugu aaqqinneqarsimangimmat, tamannalu ajuusaarnaraluartumik aatsaat qaqinneqarniaqqilerpoq qaqilikkagut siorna tusaanngissinnarlugit maannakkut aammaarluni uppernarsineqaqimmat oqalunnerput aarleqquteqarnerpullu ilumoortuusimasoq.

Aarleqqutigisimavarput utoqqaat utoqqalinersiaqartut ilaasa ajornerusumik inissinnissaat aammalu aappaasup isertitaasa atorunnaarnerani ilaannaanut atuunnissaa apersuutigisimavarput akineqarnaveersaaginnarata allaat ajortisaarisutut naammagittaalliorniarsarisutut nivinngarniarneqarpugut qaqilerigatta pitsaasumik aaqqeerusunnertalimmik siunertarqarluta ilami

aarleqqutigut maanna utoqqalinersiallit ilaasa aappariit 5000 kr. sinnerlugit ajornerusumik inissisimalerneranik kinguneqarsimapput upperineqaratik qaqileratsigit isigineqartut maannakkullu taamanikkut qaqilersimasagut Isumaginninnermut, Ilaqutariinnut, Suliffeqarnermut Nunamullu Namminermut Naalakkersuisup aaqqiissutissanik suliaqarluni saqqumiuteriaraluarpai, kisiannili ajusaarutigaarput maannakkut saqqummiunneqartut atuakkagut aaqqeeriarnermik imaqaraluartut sulii utoqqarnut amerlasuunut pitsaanngitsumik kinguneqartussaasumik qaqileriffigineqaqqimata.

Ukiarmi Utoqqalinersiaqarneq pillugu Inatsisartut inatsisaata allanngortinneqarnera pillugu Inatsisartut inatsisissatut siunnersuut Isumaginninnermut, Ilaqutariinnut, Suliffeqarnermut Nunamullu Namminermut Naalakkersuisup saqqummiussaminut nipeqartinniarsaraa Namminneq suliaq immikkoortoq 26 aallaavigalugu suliaqarsimallutik eqqumiikkaluartumillu eqqaangilaat suliaq taanna upernaakkut siunersuutigisatsinnit aallaaveqartoq Naalakkersuisut Inatsisartunut ileqqorissaanerullutik tamakku saqqummiussukkatik aallaavii ilanngullugit saqqummiuttassagaat matumuuna sakkortuumik kaammattuutigeqqinniarparput ilumoortumimmi inatsisartunut kiffartuussisussaapput.

Ukiaq inatsisissamat siunnersuummut eqqartukkagut apeqqusersukkgut aammalu sunniutipiluutigisassai utoqqarnut ajorluinnartumik kinguneqartussaasut taakkartukkagut qiviannngissinnarlugit utoqqarnut aappariinnut eqquinerlunnerminni annertuumik eqquinerluffiusut maanna aaqqiiffiginiarneqalersut ukiarmi tusaanngitsuusaaneqarnikuunera eqqarsaatigalugu isumaqarpunga maanna kingumoortumik aaqqiisariaqarlunnartugut Naleqqamiit isumaqarfigaarput. Ilumoorsinnaangilaq utoqqarnut aaqqiiniarnermut ajornerusumik inissiffiususaaq siorna ukiakkut tusaanngitsuusaarsinnarlugu maannakkut paasilerlugu inuit anngussugaat aallavigalugit eqqugaasimasut qanoq ilungersunartigisumik eqqugaasimasut aallavigalugit maanna aatsaat aaqqiniartoqalermat.

Naleqqamiit isumaqarpugut inuit taakku aappariit ilaqutariit utoqqaat eqqugaanerlussimasut kingumoortumik atuttussamik aaqqiiffigineqartariaqartut, ilami ima ingasatigisumik eqqugaasimallutik anngussisaarput qaammammut allaat kr. 5.000 annaasimallugu. Taakku kukkunertut taallugit taamatut inatsit ukiumi nutaami atuutilerneraniit annaasaat ilanngullugit aaqqiiffigineqarnissaat ilanngullugu Naleqqamiit anngukkusupparput, ilami ilumoorsinnaangilaq utoqqaat taamatut annaasaqartut kukkuluttornerinnartut taaginarlugu qaangiinnarneqassasut, ila

allaffissornikkut kukkunerit annertusinnaasarput uani utoqqarnut kukkuneq annertooq politikikkikkut siorna aarleqqutigisarput naluneqanngilaq uparuartornikuugatsigu akinaveersarneqarnikoq maannakkut ersertoq aaqqinniarneqartoq kingumoortumik aaqqittariaqarlunnartoq Naleqqamiit isumaqarfialutigu taamatut isumaqarfigaarput.

Isumaginninnermut, Ilaqutariinnut, Suliffeqarnermut Nunamullu Namminermut Naalakkersuisoq suliap ingerlanerani Naleqqamiit qaqilerinerput akinaveersaariarlugu maannakkut aaqqeriarlun qaqilerina soorunami quarsaarnarigaluarlutigu qujarukkaluaqaarput, kisiannili inatsisissatut siunnersuut ajuusaarnaraluartumik tukattumik aammalu utoqqaat ilaanaannut atuutussanngoqqillugu saqqummiuteqqimmagu uggoreqaarput Naleqqamiit.

Naleqqamiit isumaqarpugut aappaasup isertitai apeqqutaatinnagit tamakkiisumik ínissisimasoqartariaqartoq taamatullu qangaaniilli eqqartortuagarput tassalu utoqqaat sulisinnaanerit killilersornagu periarfissarsiortariaqaripput, tamannalu ukiorpassuit qineqqusaarutaallunilu eqqartorneqartuartoq misissuiffgeqqinnagu Naalakkersuisut suliarisariaqaraat Naleqqamiit kaammattuutigersupparput.

Taamaammallu Marianne Paviasen Inuit ataqtigiit sinnerlugit siunnersuutaa Naalakkersuisuutitaqarluni suliarineqartariaqarlutaq allannguutissatut ima Naleqqamiit siunnersuuteqarfigerusupparput ataatsimiitaliami suliarineqassassoq tassalu:

Immikkoortoq 50 ima allannguutissatut Naleqqamiit siunnersuuteqarfigaarput:

Isertitat annertussusaat malillugit utoqqalinermit soraarnerussutisiat sulinermi arlaatigulluunniit ilanngarneqartarunnaarnissaat pillugu, Naalakkersuisut utoqqalinersiaqarneq pillugu Inatsisartut inatsisaannut allannguutissatut siunnersuummik suliaqarnissamik peqquneqarnissaannik Inatsisartunut aalajangiiffigisassatut siunnersuut.

Sulisartut artukkernagit inuuneqalernissaat aammalu sineriammiittut isorliunerusuniittut imminut piniagassanik pilersorsinnaanerit mattussornagit sulinissaat Naleqqamiit pingaartitarilluinnakkatta ilagilluinnarpaat, taamaammatt sulisartut periarfissai killilersorneqarluituinnarneri akuersaarneqarsinnaanngilluinnartorpassuarnut ilaalernikuupput pinngitsaaliissumik utoqqalinersiaqalernissamut katersisussaataaneq sulisartut aalisartut allallu isertitaaniit ilanngartorneqartarluni inissisimaleraluttuinnartoq maanna ukioq manna 2024-imi sulisut 8 %-imik

akissarsiaminnik ilannganneqartarput akiliinngitsoorsimasullu qaavatigut akilersuititaapput allaat aningaasarsiaasa affaat sinnerlugit tassalu innuttaasorpassuupput 52 % angullugu aningaasarsiaannik akilersuititaasut sulii akilersugassatik akilernagilluunniit oorisiasa affaat sinnerlugit arsaartorneqartunik

Naleqqamiit isumaqarpugut sulisartut pitsaasumik atugaqareerlutik 65-inik ukioqarlutik soraarninngorsinnaasariaqartut taamatullu suligaangata utoqqalinersiaanik arsaartoqqinnagit isertitaqarsinnaasariaqartut, ilami sulisartut ukiorparujussuit akileraartarnikuupput utoqqalinersiassartik aammalu nakorsiarinnaanissartik allatigullu kiffartuunneqarnissartik akilersueqataaffiginikuuat ataqqinarnerungaartumik utoqqalinissaat pisariaqarlluinnartut Naleqqamiit isigaarput.

Utoqqarnut politikkeqarnissaq aammalu neriorsuutaaginnaratik timitalersugassagut saqqummiussortakkagut Naleqqamiit uagut Naleqartitanik aallaaveqarput pissutsinik piviusunik aallaaveqarlutik, tassalu naleqartitamiit anguniakkanut takorluukkanillu timitalersuinerit maannangaaq neriorsuisaernerit qimallugit utoqqartagut akissaajaatissannartut isigiunnaarlugit aaqqissuussiffiginiartigit.

Taamatut Naleqqamiit oqaaseqaateqarluta allannguutissatut siunnersuut ilanngullugu ataatsimiititaliami siunnersuutit marluusut aaqqiiffisariaqarluinnartut sukumiisumik suliarineqarnissaat Naleqqaminngaaniit innersuussutigaaqut.